

Бурят-Монголын МОНГОЛ УНЭН

СССР-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Советдэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Аймагай партийна конференци

Хүдэлмэрилж, хүдөө ажыхагаа бод-
доор хүгжөөж шаддаггүй байн
зандаа. Илангаяа Баргажанай, Сэ-
лэнгын, Хэжэнгын, Тарбагатайн,
Мухаршэбэрэй аймагуудай партийна
организацинууд хүтэлбэрлэх
арга дүршлөө найжаруулжа ша-
даадүй. Эдэ айкомууд хүн зоной
дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри бодо-
тоор ябуулхын орондо, элбэ суг-
лаа, зүблөө зарлажа, олон
тоото шиндхэбэринуудыс гаргадаг,
тинхэ мүртөө эдэ шиндхэбэринүүдэй
хэр зэргээр бэелүүлэгдэж байнхэ
шалгалдаггүй байна. Эдэ айкомууд
партийна эхин организацинуудай
үүргыс дээшлүүлэгдэггүй, партийно-
политическэ хүдэлмэри ажахын
зорилгонуудтай зүбөөр зохиолдуулан
ябуулаха тушаа секретарьнуудтан
туһалдаггүй байна.

Аймагай партийна конференци-
нүүд КПСС-эй XX съездын шинд-
хэбэринуудыс бэелүүлэх талаар
айкомой бюорогой хэлэн хүдэлмэрин
дүнгүүдэс гаргаха зуураа, тэдэ дү-
нгүүдэс анхаралтайгаар шэнжэлж
үзэхэ ёһотой. Пригородна, Тарбага-
тайн, Хорин аймугуудта болоһон
партийна конференцинууд дээрэ
делегатууд ехэнхидэ дутагданууд-
та тогтожо, ямар шалтагаанаа бо-
дожо эдэ дутагданууд гаранаб гэ-
жэ тон зүбөөр шэнжэлэн хэлсэсэ.
Баргажанай аймагай партийна
конференци делегатууд партийна
айкомой бюородо шанга эрилтэ таби-
ха бээ гэжэ хүлэгдэнэ. Аймаг до-
торнай яахадаа олон мал гарзалааб,
хубайрааб, малай ашаг шэмэ юундэ
доошоолоб, партийн айком колхозной
хүтэлбэрлэгшдэй үмэнэ юундэ
шанга эрилтэ табинаггүй гэжэ деле-
гатууд айкомой бюороһо асууха
ёһотой.

КПСС-эй Хэжэнгын айком колхо-
зууд болон МТС-үүдэс халирхай-
гаар хүтэлбэрлэнэ зандаа. Айко-
мой хүдэлмэрилэгшдэ эмхидхэлэй
хүдэлмэри ябуулхын орондо, юрэн-
хэ заабари зүбөөл үгэлгөөр хэрэ-
жэ хизаардаг. Айкомойхид олон
табан үгэ хуур, шаг шуура гарга-
даг, юумэ бүгэдээсэ һайн байһан хэ-
бэртэйгээр харуулхыс һээлэжэ зан-
шалтай. Тимэһээ аймагай партийна
конференци айкомой хүдэлмэри-
дхи эдэ болон бусад дутагдануудыс
хурсаар шүүмжэлэн элирүүлжэ,
тэдэниг усадхаха арга замуудыс
заажэ үгэхэ ёһотой.

Хүтэлбэрлэхэ кадрнуудай дунда
ябуулагдаха хүдэлмэри, мүн колхо-
зууд, бригада болон фермнүүдэс
шадар бэрхэ кадрнуудаар ханга-
ха тухай асуудалануудта конферен-
цинууд шухала анхарал хандуулаха
байна. Яахадаб гэхэдэ, кадрнуудай
дунда ябуулагдаха хүдэлмэри
горьтойхон дутагданууд бии бай-
һаар. Энэ хэрэгэй муугаар табигда-
һаанаа боложо кадрнууд олоор һал-
гэлдэжэ, харюусалгатай хүдэлмэри-
дэ заримдаа шадбаргүй хүнүүд
табигдааб, ажал хэрэгтэ хохиндо
ушаруулна. Туйлаһан амжалтаараа
һанаагаа амаржа, дутагдалаа өөр-
хобо болһон зарим нэгэн хүнүүд
хүтэлбэрлэхэ хүдэлмэрилэгшдэй
дунда дайралдана. Ажал хэрэгтэ
һаад ушаруулаха эдэ болон бусад
муу заншал, һанаа бодолнууд кон-

ференцинууд дээрэ хурсаар шүүм-
жэлэгдэхэ зэргэтэй.
Бичурин, Прибайкальска, Яруу-
нын аймагуудта олон колхозуудай
болон МТС-үүдэй партийна эхин ор-
ганизацинуудай үүргэ тон бага,
ажал хэрэгтэ һулаар нүлөөлдэг, бии
байһан горьтойхон дутагдануудта
хамархадаггүй байна. Эндэхи айко-
мууд эхин организацинуудтаа муу-
гаар туһалдаг зандаа.
Ажалшадай культурно-ажайуудалыс
эрид найжаруулаха тушаа
КПСС-эй XX съезд нотагуудай пар-
тийна организацинуудта зааһан бай-
на. Энэ талаар республика доторнай
зарим тэдэ хүдэлмэри хэгдээ. Гэхэ
зуура, арадай гэгээрэлэй, элүүрыс
хамгаалгын, гэр байра барилгын,
хуудалдаа наймаанай болон нитын
эдэс хоолой организацинууд ба
предприятинуудай хүдэлмэридэ
горьтойхон дутагданууд бии.
Ажалшадай эрилтэдэ албан хойро-
гоор хандааг зарим хүтэлбэрлэг-
шдэс байха. Иймээс эдэ асуу-
данууд партийна конференцинууд
дээрэ хурсаар табигдаха ёһотой.

Идеологическа хүдэлмэрин асуу-
дануудта конференцинууд шухала
анхарала хандуулаха зэргэтэй. За-
каменай, Байкало-Бударын, Хойто-
Байгалай болон бусад аймагуудта
энэ хүдэлмэри угса муугаар, бодото
зорилгонуудтаа таһарангаар ябуу-
лагдана. Агитколлективүүд муугаар
хүдэлнэ. Ажалшадай дунда полити-
ческэ хүдэлмэри ябуулаха хэрэгтэ
аймагай хүтэлбэрлэхэ хүдэлмэри-
лэгшдэ хабалдаггүй шахуу.

Партийн айкомой ажал-ябуулгыс
бүхы талаһаан хурсаар, эзэн ёһоор
зүбшэн хэлсэхэ, большевистскэ
шүүмжэлэл, өөрыгөө шүүмжэлэхэ үр-
гэнээр дэлгэрүүлэхэ арга конферен-
цинууд дээрэ хангагдаха ёһотой.
Тингэбэл зарим аймагууд, колхо-
зууд болон МТС-үүдэй гэгээлдэ
оролон шалтагаанис элирүүлэхэ,
хүдэлмэринийс найжаруулаха тушаа
зүб хэмжээсэ абаха хэрэгтэ туһалха
байна бшуу.

Айкомуудай шэнэ составыс һун-
гадаха парти доторой демократие
үргэнээр дэлгэрүүлэхэ гэгэн КПСС-
эй XX съездын заабарини наринаар
сахиха шухала. Тингэжэ коммунист-
нуудай дунда хүндэтэй, партийна
организацинууд болон үргэн оло-
нитыс ударидан хүтэлбэрлэгшэ ша-
даха эрхим хүнүүдэс хүтэлбэрлэхэ
партийна органоудта һунгаха арга
олгохо хэрэгтэй.

КПСС-эй айкомууд партийна
эхин организацинуудтаа тоосоо-
һунгалтын суглаануудыс саг бэлсэр
соонь үнгэрэхэ ябадал хангаха,
тоосоото элидхэлээ эртынэй һай-
наар зохионо, урилшалан пленум
дээрэ зүбшэн хэлсэхэ ёһотой. Элид-
хэлэй амараар хэгдэһэнһээ конфе-
ренцин бүхы хүдэлмэри дулдыда-
жа болохо бшуу.

КПСС-эй айкомууд партийна
эхин организацинуудтаа тоосоо-
һунгалтын суглаануудыс саг бэлсэр
соонь үнгэрэхэ ябадал хангаха,
тоосоото элидхэлээ эртынэй һай-
наар зохионо, урилшалан пленум
дээрэ зүбшэн хэлсэхэ ёһотой. Элид-
хэлэй амараар хэгдэһэнһээ конфе-
ренцин бүхы хүдэлмэри дулдыда-
жа болохо бшуу.

Аймаг бүхэнэй партийна органи-
зацин үмэнэ ехэнүүд, харюусалга-
тай зорилгонууд табигдаһай. Зур-
гаадахи табанжэлэй хоёрдохин жэл
соо бури ехэ амжалта туйлахын тү-
лөө тэмсэжэ байһан коммунистуудай
болон бүхы ажалшаддай үүсхэл
хэшээлыс саашалан дэбжээхэ хэр-
эгтэ партийна конференцинууд ехэ
үүргэ дүүргэхэ байна.

Вьетнамай Демократическа Рес-
публикын Национальна суглаанай
делегати ноябрин 10-най үглөөгүүр
Москваһаа Эхэ ороноо бусаа. Айл-
шад бусаха замдаа Новосибирск,
Иркутск хүрэхэ юм.

Внуковска аэродром дээрэ суг-
ларһан Москвагай ажалшадай олон
тоото түлөөлэгшдэ вьетнам арадай
айлшадыс хүндэтэйгөөр үдэшөө.

СССР-эй Верховно Советдэй Пре-
зидиумэй Түрүүлэгшын Орлошо
И. С. Коцига, СССР-эй Верховно
Советдэй Союзай Советдэй Түрүүлэг-
шэ П. П. Лобанов, Национальносты-
нуудай Советдэй Түрүүлэгшын Орло-
шо П. Т. Комаров, СССР-эй Вер-
ховно Советдэй Президиумэй Секре-
тарь А. Ф. Горкин, СССР-эй ми-
ниструуд С. Ф. Антонов, П. Я. Ан-
топов, Ф. Д. Вараксин, В. Г. Жаво-
ронков, С. А. Степанов, СССР-эй
Верховно Советдэй РСФСР-эй Вер-
ховно Советдэй депутатууд, СССР-эй
Верховно Советдэй Президиумэй,
СССР-эй гадаалдын хэрэгүүдэй ми-
нистертын харюусалгатай хүдэлмэ-
рилэгшдэ айлшадыс үдэшөө.

Вьетнамай Демократическа Рес-
публикаһаа СССР-тэ байдаг Посол
Нгуэн Лонг Банг үдэшлэгшдэй
дунда байлаа.

Делегацие толгойлогшо Вьетна-
май Демократическа Республикын
Национальна суглаанай суг, үргэл-
жэн комитетдэй түрүүлэгшэ Тон
Дык Тханг аэродром дээрэ үтэ хэ-
лээ.

Вьетнамай парламентска делега-
цие толгойлогшын үтэ хэлэхэдэ,
алгыта ташалта болоо. Аэродром
дээрэ сугларагшад һайнаар ябажа
хүрэхыньс айлшадтаа хүсөө.

Вьетнамай парламентска делега-
цие толгойлогшын үтэ хэлэхэдэ,
алгыта ташалта болоо. Аэродром
дээрэ сугларагшад һайнаар ябажа
хүрэхыньс айлшадтаа хүсөө.

Вьетнамай парламентска делега-
цие толгойлогшын үтэ хэлэхэдэ,
алгыта ташалта болоо. Аэродром
дээрэ сугларагшад һайнаар ябажа
хүрэхыньс айлшадтаа хүсөө.

Вьетнамай парламентска делега-
цие толгойлогшын үтэ хэлэхэдэ,
алгыта ташалта болоо. Аэродром
дээрэ сугларагшад һайнаар ябажа
хүрэхыньс айлшадтаа хүсөө.

Вьетнамай парламентска делега-
цие толгойлогшын үтэ хэлэхэдэ,
алгыта ташалта болоо. Аэродром
дээрэ сугларагшад һайнаар ябажа
хүрэхыньс айлшадтаа хүсөө.

Вьетнамай парламентска делега-
цие толгойлогшын үтэ хэлэхэдэ,
алгыта ташалта болоо. Аэродром
дээрэ сугларагшад һайнаар ябажа
хүрэхыньс айлшадтаа хүсөө.

Вьетнамай парламентска делега-
цие толгойлогшын үтэ хэлэхэдэ,
алгыта ташалта болоо. Аэродром
дээрэ сугларагшад һайнаар ябажа
хүрэхыньс айлшадтаа хүсөө.

Вьетнамай парламентска делега-
цие толгойлогшын үтэ хэлэхэдэ,
алгыта ташалта болоо. Аэродром
дээрэ сугларагшад һайнаар ябажа
хүрэхыньс айлшадтаа хүсөө.

Манай түрүүшүүл

Хүлээй жэлнүүдтэ Эдын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой хаалшан Анна Катаршина хүдэлмэридөө эрхим амжалта туйлаха. Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ нүүр Катариша даажэ байһан үнээн бүриһөө дунда зэргээр 2185,7 литр һу хаагаа һэн. Мүнөө түрүү хаалшан үбэлжэлгын үедэ һу хээр һаахын түлөө шангаар тэмсэжэ байна. Үнгэрэгшэ октябр һара соо үнээн бүриһөө дунда зэргээр 120 литр һу хааба. И. Тимофеевэй фото.

Һу хаалгыс эрид ехэдхэхэ

Ноһо, һу болон хүдөө ажахын бусад продуктуудыс гүрнэдэ тушааха, худалдаха түсбөө дүүргэ-
һэнтэймнай дашарамдуулан КПСС-
эй ЦК-гэй болон ССР Союзай Ми-
ниструудэй Советдэй эльгэһэн
амаршалгыс манай республикын
ажалшад угаа ехэ байртайгаар уг-
таһан байна.

Тинхэ зуураа, хүдөөгэй ажалшад,
нэн түрүүн колхозуудай малшад
Парти, Правительствын энэ ехэ
анхаралыс иматгал малажалай
продуктуудыс саашааа бури ехээр
абаха хэрэгтэ зоригжуулаа гэшэ
гэжэ тон зүбөөр ойлгодо.

Ажахын шэнэ жэлэй нэгэ һара —
октябр һара үнгэрбэ. Энэ хугасаа
дотор Прибайкальска аймагай кол-
хозууд һу хаалга дээшлүүлэхэ хэр-
эгтэ шэнэ амжалта туйлаа. Октя-
брыс һарада эндэхи колхозууд
үнээн бүриһөө 102 литр һаажа,
нөдөндө жэлэй октябрыс ноябрыс
һарада һаананайгаа зэргэ һу абаа.
Тин ноябрыс һарын 10 үдэр соо нө-
дөндө жэлэй бүхы ноябрыс һарада
һаанан хүчэйһэнэ зэргэ һу абаа.
«Пути коммунизма» колхоз илан-
гяа һайн амжалта туйлаба. Энэ
колхозой малшад үнгэрэгшэ һарада
нөдөндө октябрыһаа турба дахин
ехэ һу хаалһан байна юм.

Энэ аймагай колхозуудай малшад
нөдөндө жэлэй октябрыс һарынхиһаа
хоёр дахин ехэ һу хайһан гэгэд һаа-
гаа гэхэдэ, түбхын түрүүндэ үнээ-
дэ зүбөөр эдэлүүлэн хаалгыс
хаа хаангагүй эмхидхэжэ шадһан
байна. Үнээдэй олонхын дулаан
байраар хангагдажа, уяанда табиг-
даа бшуу. Тэрэнэйгээ ашаар үнээ-
дэй һу шэмьсэ, бэзыньс томо жэмьсэ
харалсаа эдэлүүлэхэ арга олоо ха юм.
Үбэлжэлгын түрүүшын үдэрһөө
өхилжэ, тэдэниг үнээдтэ силос,
хартаабха болон корнеплодуудыс
үгтэнэ байна. Энэнь малай ашаг шэмь-
сыс дээшлүүлэгдэ угаа ехэ үлөө
гөө.

Гэбшэ, юрэнхэ дээрэ респу-
бликын колхозуудта һу хаалга тон
бага байһаар. Энэ жэлэй октябрыс
нөдөндө жэлэй октябрыс һаратай са-
суулхата һу хаалга арайхан гэжэ 28
процентээр ехэ болоо. Тин зарим
аймагуудай колхозууд һу хаалгаа
ехэдхын орондо, нөдөндөнийхи-
нон бага болгоо. Жэшэнь, Хорин
аймагай колхозууд үнгэрһэн һарада
нөдөндөний октябрынхида орходо
үнээн бүриһөө 4 литр һу багаар һаа-
ба. Эндэхи колхозууд нөдөндө жэл-
лэйхиһэ гурба дахин ехэ тэжээлтэй
байбашыс, бүхы дээрэ 3000 литр һу
багаар һаанан байна. Мүн Хэжэн-
гын аймагай колхозууд һу хаалгаа
доошонь оруулаһан байна.

Иймэ хангалтагүй байдал юм
дээрэһээ болооб гэхэдэ, үнээдэй һу
шэмьсэ дээшлүүлэхэ хэрэгыс айма-
гуудай советскэ болон партийна ор-
ганоуд халирхайгаар, тодорхой бэ-

Иймэ хангалтагүй байдал юм
дээрэһээ болооб гэхэдэ, үнээдэй һу
шэмьсэ дээшлүүлэхэ хэрэгыс айма-
гуудай советскэ болон партийна ор-
ганоуд халирхайгаар, тодорхой бэ-

Иймэ хангалтагүй байдал юм
дээрэһээ болооб гэхэдэ, үнээдэй һу
шэмьсэ дээшлүүлэхэ хэрэгыс айма-
гуудай советскэ болон партийна ор-
ганоуд халирхайгаар, тодорхой бэ-

Иймэ хангалтагүй байдал юм
дээрэһээ болооб гэхэдэ, үнээдэй һу
шэмьсэ дээшлүүлэхэ хэрэгыс айма-
гуудай советскэ болон партийна ор-
ганоуд халирхайгаар, тодорхой бэ-

Иймэ хангалтагүй байдал юм
дээрэһээ болооб гэхэдэ, үнээдэй һу
шэмьсэ дээшлүүлэхэ хэрэгыс айма-
гуудай советскэ болон партийна ор-
ганоуд халирхайгаар, тодорхой бэ-

Иймэ хангалтагүй байдал юм
дээрэһээ болооб гэхэдэ, үнээдэй һу
шэмьсэ дээшлүүлэхэ хэрэгыс айма-
гуудай советскэ болон партийна ор-
ганоуд халирхайгаар, тодорхой бэ-

Колхоз бүхэн үбэлдөө хү ехээр нааха аргатай

Эдэ дутуунуудыг түргэн усадхаха

Кульбазын байсан түхээрэгдэнэ. — Одоошье мүнөө жэлдэ найнаар үбэлжэхэ аргатай боложо байнабди, — гэжэ эндэхи наалишад хөөрөлдэнэ.

Малыг гарзгүй, тобир тарганаар үбэлжүүлхын тула дулаан байрнууднаа гадна, малай үбнэ тэжээл элбэг хээр бэлдэхэ хэрэгтэй энэ гүүртнхид ойлогжо, үбэлэй сагта малдаа эдоолжэ үбнэ, зёлёно шэрээгэ газараа асарна. Малай эдихэ тэжээл элбэгээр абтаа.

Зунай үедэ зүбөөр бэлшээхэнэй ашаар мүнөө малын тобир тарган, найн хүшээтэй.

Гэбшье, энэ гүүртнхидэй үбэлжэлгэдэ бэлдэхэлэй хүдэлмэридэнэ дутуу дунда юумэн бии. Гүүртнхэн үнээдэй түржэ эхилбэшье, тугалаа байлгаха байрагүй дээрээ, хотон соогоо үни баринан харанхы, шингэ хилээбүүд соо байлгана. Тэрээн шалтагаалан нёдондо жэл олохон тугалуудын гарзалан байха юм. Мүнөө жэлдэшье тугалуудай байрын барилга оройтожо ажаллаа.

Ажахын үнээрэгшэ жэлдэ энэ гүүртнхид 240 мянга 500 литр хү нааха түсэбтэй аад, арайхан гэжэ 153 мянган литр хү нааха, жэлдэнгэ түсэбтэ 63 процент дүүргэнэ байна. Үнээр бүринөө 950 литр хү нааха орондоо 584 литр наагдаа. Октябр һара соо хү наагань үдэр бүри бага болоно. Октябрынч нэгэнэй табан болотор хамта 663 литр хү наагдахан наа, октябрын 10-наа 14 хүрэтэр 576 литр хү наагдаа. Эдэ баримтанууднаа харахада,

колхозой правлени, мэргэжэлтэд хү наалгыг үдэрнөө үдэртэ ехэ болгохын тула ямаршье хэмжээ абанагүй. Наалишад айнал муугаар эмхидхэгдэнхэй. 9 наалишад орондо долоон хүн ажаллана. Энэни «колхоздомнай хүнүүд хүргэнгүй» гээд тэндэхи хүтэлбэрлэгшэд тайлбарилдаг.

Энэ гүүртнхэн ажал ехэтэй хүдэлмэри хүсэд онгожороогүй. Тэжээл буйдуулан, бусалга үнээдтэ эдоолжэ оролдогто гарганагүй. Наалишад шабааная тэбхэнсэгээр гаргаха, солоомоо тэрэ зандан малдаа хаяжа үгэхэ баатай болоно. Нёдондо солоомо бусалгажа үгэхэ нэгэ түхээрэлтэ табиганайн биратай юумэ болоогүй хэн. Мүнөө жэлдэ тэрэл хэбээрэ байнаар.

Харин энэ гүүртнхэн ажалыг онгожоруулжа, наалишад айнал хүдэлмэринь хүнгэдэхэ арга боломжо янала бии. Энэ гүүртнхэн Галуута-Нуурай станциһа километрын харандаа байдаг. Тэндэхи электростанциһа арбаад километрын газарта оршодог Цайдам нотагай бригада ток абажа, бүхы гэрнүүдэнь электрын лампатай болонхой юм. Тэндэ механикч тээрмэ, пилорама электрын хүсөөр хүдэлнэ. Цайдам ошонон утаһа шэжэмын энэ гүүртнхэн газаруур гарадаг байтарь, малшадай гэрнүүдтэ, малай байрануудта гэрэл оруулагдаагүй.

Селендумын МТС-эй хүтэлбэрлэгшэд (нүүхэ Завершинев, Балакирев) энэ гүүртэдэ тһа хүргэхэ гэжэ оройдоо оролдоогүй.

Б. Цайдамов.

Ажахын жэлэй дүн юу харуулаб

аймагай «Путь к коммунизму» колхозой гэрнүүдэй хамтын боложо, үнээрэн 1955—56 ажахын жэлэй дүнүүдэнь ажахын шэнэ жэлдэ малшад механикчэ уялануудыг абаба. Колхоз ажахын үнээрэгшэ малайга ашаг шэмэ дээшлэ талар зарим тэды амжалта баашье, мал үксэбэр түсэбөө адуугаар 90 процент, 93,3 процент, эбэртэ бодо 97,3 процент дүүргэ. Үнээр нёдондонойхило орходоо 141 мянган литр хүн бахнадаа. Эдэлүүлгэ, харуунал байһан дээрээ үнээрэгшэ толгой эбэртэ бодо мал гарганаар элбэг юм. Гэбшье, мүнөө жэл загана барилгын найнаар эмхидхэгдэнэ дээрээнэй энэни оло доход багаар абтаа.

Партийн XX съездын табиган зорилгонуудыг бэлүүлхын түлөө «Путь к коммунизму» колхозой гэрнүүд ажахын шэнэ жэлдэ дээшлүүлэгдэнэ уялануудыг абаба. Наалишад ажахын мүнөө эхилэн жэлдэ үнээр бүринөө дунда зэргээр 1400 литр хү нааха уялга абаа. Аймаг соогоо түрүүлжэ ябанан наалишад А. Шеня үнээр бүринөө 2100 литр, М. Беркина—1600, Т. Пронина—1500, А. Баяндеева—1450 литр хү нааха гэжэ шиддэ. Эдэнэр ажахын үнээрэгшэ жэлдэ тус тустай 1182—1273 литр хү наагаа. Мүн колхозой моршод 100 гүүдлээ 80 уага, орошод 100 орошоо 90 тул абаха гэнэн уялануудыг абаа. Колхозой ангуунаад 456 мянган түхэрлэгтэ ангай арһа гэрэндэ тушаажа, жэлдэнгэ түсэб 120 процент дүүргэхэ уялга абаа.

«Путь к коммунизму» колхозой гэрнүүд Сталиной нэрэмжэтэ колхозой гэрнүүдэнь мурсысэндэ уряа.

А. Кузнецов.

шэлэн энэ фермын дэргэдэ 250 толгой үхэрэй байра шулуугаар баригдаха, ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдаһан байгаа. Тэд шулуугаар хэгдэхэ ажалын дүүрбэшье наа, дархашуулай хэжэ хүдэлмэри эхилээдүй байна. Тинхэдэ Толгойн үбэр тэжэ нотагта малай фермын байра мүн лэ нимэрхүү байдалтай. Энэнигэ гадна эдэ фермэндэ малай хорёо, кормушка гэхэ мэтэ хэрэгсэлүүд бэлэн бэшэ. Борбой, Обоото, Дабын фермнүүдэй байра байдал баһал задагай зайдан. Мүн малай тэжээл эдэ фермнүүдтэ дутамаг, үшөө зөөгдөөдүй байна.

Нэгдэхин дүрбэлхн комплексно бригадануудай (бригадирнуудын Б. Банзаракцаев, Д. Цыремпилов) хониной отаранууд мүн лэ үбнэ хулань хүсэд зөөгдөжэ асарагдаагүй байһаар.

Колхозой правлени, партийна эхин организаци эдэ бүхы дутуу дундануудаа ойрын үдэрнүүдтэ усадхаха зэргэтэй.

Ц. Сагсэв.

Үбэлжэлгыг эмхигүйгөөр эхилбэ

аймагай «Улаан Бургал» колхоздо малай үбэлжэлгэдэ элбэгдөө орхигдоһон байдалд адуу болохогүй. Юуб нитын малай байха байрагшадэй заһабарилгадажа бэ-жээшээдэй, задагай зайдан бай-жээшээдэй, Хара улан гэжэ 170 толгой үнээд үбэлжэхэ үнээр элбэг үхэрэй байра ба-жээшээдэй болошье, тугалай үшөөл дүүргэгдээгүй. Тэрэ-

шэлэн энэ фермын дэргэдэ 250 толгой үхэрэй байра шулуугаар баригдаха, ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдаһан байгаа. Тэд шулуугаар хэгдэхэ ажалын дүүрбэшье наа, дархашуулай хэжэ хүдэлмэри эхилээдүй байна. Тинхэдэ Толгойн үбэр тэжэ нотагта малай фермын байра мүн лэ нимэрхүү байдалтай. Энэнигэ гадна эдэ фермэндэ малай хорёо, кормушка гэхэ мэтэ хэрэгсэлүүд бэлэн бэшэ. Борбой, Обоото, Дабын фермнүүдэй байра байдал баһал задагай зайдан. Мүн малай тэжээл эдэ фермнүүдтэ дутамаг, үшөө зөөгдөөдүй байна.

шэлэн энэ фермын дэргэдэ 250 толгой үхэрэй байра шулуугаар баригдаха, ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдаһан байгаа. Тэд шулуугаар хэгдэхэ ажалын дүүрбэшье наа, дархашуулай хэжэ хүдэлмэри эхилээдүй байна. Тинхэдэ Толгойн үбэр тэжэ нотагта малай фермын байра мүн лэ нимэрхүү байдалтай. Энэнигэ гадна эдэ фермэндэ малай хорёо, кормушка гэхэ мэтэ хэрэгсэлүүд бэлэн бэшэ. Борбой, Обоото, Дабын фермнүүдэй байра байдал баһал задагай зайдан. Мүн малай тэжээл эдэ фермнүүдтэ дутамаг, үшөө зөөгдөөдүй байна.

НАНАА АМАР ЯБАДАЛАЙ ХОЙШОЛОНГУУД

(Ново-Брянска МТС-эй харьята колхозууд малай үбэлжэлгыг муу бэлдэхэлтэйгээр утаба)

Тэндэ үбэлжэхэ үнээдын механикчириван шэнэ ферм дээрэ мүнөө байна. Мүн бусад гурбан гүүртнүүдэй байра хүсэд түхээрэгдээгүй. Тэднэй дэргэдэ үбнэ тэжээлэй бишинхан хубинь зөөгдөжэ сомгонхой.

Энэ колхоз механизацилагдалан шэнэ фермтэй юм. Эндэн зуун үнээдэй байха типовой хоёр, тугалай типовой нэгэ байра бии юм. Үшөө тугалай типовой нэгэ байрын барилга нёдондо жэлдэ хойшо унжагайруулагдана. Мүнөө тэрэнэй пол, орой, сонхо гэхэ мэтэ барилгажа байна. Тугалай энэ байра ноябрын һүүд багаар ашаглалгада үтхээр хараалагдаа. Тугалай хуушан байра соо, газаруураныг абажа харахада эсбэрлэдэггүй муухай, үблэг тудамы аргалтай. Мүн үхэрэйшье байранууд зосоогоо задагай, сонхонуудын зарим шэст элбэрхэй зандаа.

Үнээдэй типовой байрануудай нэгэндэ автоуналуури тодогодонхой байбашье, хүдэлдэггүй, ушарын юуб гэхэд, механизированн худалгын автоуналууриг унаар гүйсэд хангажа шадангүй, мүн муугаар дулаалагдаһан дээрээнэ соргогундын үбэлдөө хүршээ. Шэнэ худалгалтаһын, типовой нүгөө байранууд автоуналуури тодохын, соргогундыг дулаалхын талаар колхозой

шэлэн энэ фермын дэргэдэ 250 толгой үхэрэй байра шулуугаар баригдаха, ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдаһан байгаа. Тэд шулуугаар хэгдэхэ ажалын дүүрбэшье наа, дархашуулай хэжэ хүдэлмэри эхилээдүй байна. Тинхэдэ Толгойн үбэр тэжэ нотагта малай фермын байра мүн лэ нимэрхүү байдалтай. Энэнигэ гадна эдэ фермэндэ малай хорёо, кормушка гэхэ мэтэ хэрэгсэлүүд бэлэн бэшэ. Борбой, Обоото, Дабын фермнүүдэй байра байдал баһал задагай зайдан. Мүн малай тэжээл эдэ фермнүүдтэ дутамаг, үшөө зөөгдөөдүй байна.

правлени, партийна организаци ямаршье хэмжээ абанагүй.

Тэжээл буйлуулха аппаратууд түхээрэгдээгүй, тоошо шоройдо даргалданхай хэбтэнэ. Хэршэгдэнэн соломсыг извёсткын сайдамаар дэбтэжэ амһартанууд үшөө хэгдээгүй. Тэжээл хэршээ, эсбэрлэхэ бусад аппаратууд хомор, нэгэ силосорезкнээ ондоо юумэн угы юм.

Наамхай үнээд мүнөө болотор уялдажа эдэлүүлэгдэнгүй. Юундэ үнээдэ уяжа эдэлүүлэгүйбта гэжэ МТС-е даагша нүхэр Леоновһоо асуухалда нэгтэ харюусаба:

—Ушад эртэ, хүйтэрөөгүй байна. Тинмэйжэ тэжээлэ гамнажа, зёлёнкын узуур дээгүүр үнээдэ бэлшэнэбди.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо 240 наамхай үнээд бии юм. Ажагуураныг абажа харахада эсбэрлэдэггүй муухай, үблэг тудамы аргалтай. Мүн үхэрэйшье байранууд зосоогоо задагай, сонхонуудын зарим шэст элбэрхэй зандаа.

Энэ фермын дэргэдэ 60 тэргэ солоомо, зёлёно асарагдажа сомгондой. Нэгэшье бухал үбнэ эдэ угы. Цементированн дүрбэн набтар башиннуудай гурбанлань 330 тонно силос дараганхай. Хуушан ферм дээрэ 30 тонно турпес гутжаа, хүнджэ хэбтэнэ. Колхозой

Тарбагатай...

Ажалай урогто...

Хургуулинуудыг ажахытай нягта холбоотой болгохо, хурагшадые ажалда дурагтайгаар хумүүжүүлжэ, тэдэндэ тусхай мэргэжэл олгохо гэнэн партин XX съездын шийдхэбэриг Улан-Удэ городой 3-дахи дунда хургуули найнаар бэлүүлнэ.

Хургуулинуудыг ажахытай нягта холбоотой болгохо, хурагшадые ажалда дурагтайгаар хумүүжүүлжэ, тэдэндэ тусхай мэргэжэл олгохо гэнэн партин XX съездын шийдхэбэриг Улан-Удэ городой 3-дахи дунда хургуули найнаар бэлүүлнэ.

Энэ хургуулинда дархалгалгыг, электротехникыг ба онго-то машинануудыг үзэхэ мастерскойнууд эмхидхэгдэнхэй. Энэ жэл мастерскойнуудыг хэрэгсэлүүдээр хангалгада 35 мянга гаран түхэрлэг гаргашалагдаа. Түмээр ба модоор элдэб юумэ бүтээгэ станогоуд, үрэмдэлтын станок, электрохрууул, электроточила гэхэ мэтэ олон зэмсэгүүд абтаа. Мүнөө мастерской бүхэндэ хурагшад ажаллана, дурагтай юумээ дархална, элдэб хэрэгсэлүүд, машинануудтай танилсана.

Мастерскойнуудыг даагшаар ажахын ехэхэн дүй дүршэлтэй хүнүүд томилогдон юм. Судна бүтээлгын заводто олон жэлдэ ажаллаһан Г. П. Фролов модо дархалгалгын чехье даана.

Хуралсалай энэ жэлэй эхиндэ хойшо үхибүүдыг ажал хэжэ шадхаар хумүүжүүлхын тула ехэ юумэ хэгдэ. 5—8-дахи классыхид хургуулингаа тарилгын талмай элдүүлжэ түмэр тармуурнуудыг, элһэ урдаха түмэр саваогуудыг, үүдэ, сонходо хадаха түмэр гохоонуудыг хэбэн байна.

— Ажалай урогтод түрүүшээр биратуй үнээрэгдэ аад, байн байн заржаа, ажалай хэрэгсэлүүдтэй найнаар танилсабди. Мүнөө үхибүүд түмэр нутагха, харууладах нилээд дүршэлтэй болоо, — гэжэ слесарна мастерскойе даагша Валдан Базарович Гармажапов хөөрэнэ. Энэ хэлээшэнэ зүб. 5-дахи классай хурагша Валия Михалтева электроточила аятайгаар хүдэлгөөд,

түмэр мүлжэ эхилнэ. Мүн модо дархалдаг мастерскойн ажал урагшатай найнаар абана. Ойдо уржага байһан хуна, хуша хараагүй үхибүүд өөрингөө мастерской соо элдэб юумэтэй танилсана, модоор юумэ дархална. Октябр һарада хурагшад өөндөө 50 табуреткэ, сээсэ табиха хэдэн арбаад модон рөшөтканыудыг хээн. Наяар комб. тумбочканыудыг хэжэ эхилхэнэ. Хурагшад Геннадий Шапиль (6-дахи класс), Анатолий Мурзин (7-дохи класс), Евгений Русанов (7-дохи класс), Евгения Нимбуева (7-дохи класс), Нина Габидулина (7-дохи класс) модоор элдэб юумэ хэжэ шадха болоо. Тэдэнэр ходоодо «5» гэдэн сэгнэлтэ абана.

9—10-дахи классыхид электротехникэ, радиотехникэ, элдэб машина шудална. Мүнөө тэдэнэр машиннын гол хубине задалжа, гэдэргэнь хабсарган табиха хураа. Хургуулинда «ГАЗ-2» маркын автомашинна бии. Тэдэнэр өөндөө энэ машина жолоодожо хурана. Физикын, химин кабинетүүдтэ элдэб приборнуудыг шудалһаа гадна, өөндөө электротехникэ хэдэг, электрын лиини гэртэ оруулдаг болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1). 5-дахи «Б» классай хурагшад Янжима Линковина, Аркадий Иванов гэгшэд Гаврил Павлович Фроловой хүтэлбэри дор электротехникуур верстагуудта хэгдэхэ хүл мүлжэ байна. 2). Машинведечер задалг багша Н. А. Иванов 9-дэхи «Б» классай хурагшадта заажа байна. 3). Хурагшад Валия Михалтева, Макаревич Дамдинжапов үрэмдэлгын станогто ажаллажа байнал. Тэдэнэй хэни ажалыг багша Б. Б. Гармажапов шалган харана.

Б. Бельскийн фото. В. Очировой текст.

РЕДАКЦИДА ЕРЭНЭН БЭШЭГҮҮД

Хүлээһээр үнинэйбди

Яруунын аймагай Эгэтын МТС-эй дэргэдэхи ДОСААФ-эй эхин организаци нёдондо жэлэй ноябрь һарада шөфёрнуудай курса эмхидхэнэ юм. Тэрэ курсда дүшэ шахуу механикчириван ажаллаа талалгарягүй хуража, энэ жэлэй апрель һара соо курсаяа дүүргэ.

Тэдэнэр республикын ДОСААФ-

эй обществын захиралтын ёһоор зарим предметүүдээрэ шалгалта тэрэ гэнээр үгэжэ, сэгнэлтэ абана юм. Зарим предметүүдээрнэ госавтоинспекцинэй хүнүүд ошожо шалгалта хэмэ ёһотой байгаа. Зүгээр, тэрэ комисс мүнөө болотор эрээдүй. Эндэхид шалгалта үгэхээ хүлээһээр үнинэй.

Ц.-Д. Ринчинов.

Ажалыг эрилтыг ханганагүй

Бэшэ столово, чайнануудтал ади Мухаршэбэр тосхондой чайна өдөлгөшэдэй өөндөгөө хангадаг гурим тогтоһон байна. Энэ гурим хадаа ажалшадта наадгүй түргөөр эдэлэхэ арга олтодогыг булганда мэдэжэ.

Гэбшье, Мухаршэбэрэй аймпотребсоюзай энэ чайнада (даагшан нүхэр Полякова) шэнэ гурим тогтодоһонһоо хойшо ажалын найжараа гэхын аргагүй байна. Эндэ оройон лэ хүн урмаа хухаржа гарана. Юуб гэхэдэ, өөрыгөө хангаха гурим эндэ ехэ муугаар байгуулагдаа. Буфелдэйн хажууда, мүн эдэ үгэдэг сонхын захдаа хуц ходо олон байна. Энэ ушар гансахан лэ чайнын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ажалай журамтай, эмхидхэлэй муугаар табигдан дээрэһэ болоно. Жэшээлээдэ, буфетчица нүхэр Петрова ямаршье шалтагангүйгөөр, хэдэшье хүнэй олон байгаа наа— хамаагүй, дураараа гараад ябашадаг. Тинхэдэн хүнүүд тэрэнигэ уни удаан саг соо хүлээхэ баатай болоно. Мүн менюгэ муртгүйгөөр табинагүй.

Эдэ хоол эндэ гансахан хүн хубаадаг. Тэрэн хүнэй олон болоходо түргөөр хангажа хүшээрнүгүй. Илангяа үдын забарлалгын үедэ эндэ хүн олон байдаг. Ялахдаа тэрэ үедэшье эдэ хубаадаг хүниг нэмжэ табимаар байгаа.

Мүн эдэ хоолоо нэгэ янаар, яаралтайгаар бэлдэдг дээрэһэнэ, тэрэн амтгүй, шанар муутай болдоно. Эдэ дутагданууд тушаа чайнын хүдэлмэрилэгшэдтэ ажаглалта хэгдэ, тэдэнэр хүнэй хэлээн үгыг анхаралдаа отго абанагүй.

Эдэ баримтанууд мүн Мухаршэбэрэй аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэдтэ (түрүүлгшэнь нүхэр Зверьхов) мэдэжэ юм, гэбшье хэмжээ абанагүй.

Г. Рютин.

Ц.-Д. Ринчинов.

А. БАДАЕВ, манай тусхай корреспондент.

Элдэб мэргэжэл шудална

Паровозо-вагонно-заводой түрүү хүдлэмэршэд ДОСААФ-эй комитетэй худлэмэршэд эдэбхитэйгээр хабаадана. Мүнөө заводой олохон худлэмэршэд ажалнаа тагарангүй ДОСААФ-эй кружогуудта ябажа, элдэб мэргэжэл шудална.

Захабарилгын-механическа цехын эхин организаци бусдагта жэшээ харуулма найнаар худлэмэршилээ. Тус организаци түрүүлэгшэ—фрезеровщик И. А. Данилов энэ худлэмэршэдэ хүн зоние олоор хабаадужа, гэшүүдэйнгээ тоо олон болгоо. Наяхан ДОСААФ-эй гэшүүдэй үүсхэлээр заводто мэргэн буудагшад мурсыоон үнгэргэгдөө. Энэ мурсыоондэ олон хүн хабаадан байха юм.

Мүнөө цехын олохон худлэмэршэд ДОСААФ-эй эмхидхэн элдэб кружогуудта ябажа, парашютисгын, мотоциклистын, шофернуудай мэргэжэлые амжалтатайгаар шудална. Мүн энэ найхан гар пулемет шудалха кружок эмхидхэгдээд, худлэмэршилээ заллаа. Тус кружокто токарь А. И. Тюрин хүтэлбэрилнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь А. И. Тюрин гар пулемет шудалха кружоктой зангит үнгэргэжэ байна.

И. Черкашинай текст, В. Муллерай фото.

Шэнэ гэрнүүд

Гүүлэй жэлнүүдтэ Кабанскын аймагтай байрн гэрнүүд олоор баригдана. Энэ жэлэй үнгэрхэн 10 харин туршдаа аймаг дотор 250 айл өвөдтөө гэрнүүдые барижа ороо. Брянска гэжэ тосхондо ажаһуудаг 50 айл, Кабанска тосхондой 40 айл найндэрэй урда тээ шэнэ байрануудта орожо тубхинэбэ. Тэршэлэй Тэмлюйскэ МТС-эй механик Валько, тракторна бригадин бригадир Антонов, мелниоратор Быков ба бусад хамта 20 механизаторнууд өвөдтөө гэрнүүдые баряа.

Мүн Каменск тосхондо 100 айл найар шэнэ гэрнүүдтэ нүүжэ орохон.

И. Петров.

Ондатра баригшад аймалта

Баргажанай ондатрын ажахы энэ жэлэй гурбадахы кварталынгаа түсэб 156 процент дүүргэнэ юм. Гансахан октябрь соо 300 мянган түхэргэй ангай артан бэлдхэгдээ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ангуушан А. Н. Цивилев Владимирн хүбүүнтээ хамта агнажа, ондатрын 1000 арна тушаан байна. Тэдэнэр сезонингоо даабарие 103 процент дүүргэбэ. Тушаан арнаһайн шар нар ходо найн байдаг.

«Большевик» колхозой ангуушад И. Ф. Цивилев, Д. И. Молчанов ангай арна тушааха түсэбөө олоо үлүүлэн дүүргэбэ. Молотовой нэрэмжэтэ (Баргажан) колхозой С. Цыбковэй хүтэлбэрлэгдэ бригадинхид 30 мянган түхэргэй ангай арна тушаагаа. Бригадир С. Цыбков өөрөө 3500 түхэргэй ондатрын арна тушаан байха юм.

Эндэхэ 300 гаран ангуушад хэрмэ, булга барихая тайгада гаранхай. Абаһан уялгаяа тэдэнэрэй амжалтайгаар дүүргэжэнь дамжаггүй.

С. Скоырский.

Египедэй информацийн управленин генеральна директорэй мэдүүлгэ

КАИР, ноябрин 10. (ТАСС). МЕН агентство ингэжэ дамжуулаа: Уласхоорондын полицейскэ хүснүүдэй байрлаха зоние тодорхойлон тулада Египедэй правительство хадаа Египедтэй ООН-эй дэргэдэ байдаг сар үргэлжин түлөөлгшэ Амар Лютфи гэгшэтэй дамжуулан үсгэлдэрэй туршдаа ООН-эй генеральна секретарь Хаммаршельдтэй хөөрөлдөө хэбэн байна гэжэ информацийн управленин генеральна директор Абдель Кадер Хатем мэдүүлгэ.

Уласхоорондын полицейскэ хүснүүд эблээрлэгэ тухай 1949 оной египедско-израильска хэлтсэнэй ёһоор тогтоогдоһон хилые зушан байрлаха юм гэжэ Хаммаршельд заагаа. Хаммаршельдын Ассамблей дээрэ хэбэн элдхлэд соо хараалдаһанай ёһоор уласхоорондын полицейскэ хүснүүд сар зуурын үүргэ дүүргэхэ, тиигээд онсо байдалай болуулагдахада, тэдэ хүснүүд тараагдаха байна гэжэ Хатем хэлээ. Египедэй правительство уласхоорондын полицейскэ хүснүүдые байгуулхые гол түлэб зүбшөөн, тиигээд эдэ хүснүүдые байгуулагда хабаадалсаха гүрэнүүдэй списогые мүнөө шэнжэлэн үзэжэ байна. Египет зарим нэмэлтэй тайлбаринуудые үгэхыен ООН-эй генеральна секретариёе гуйгаа, тайлбарин хүүлээр хүсэл харюу үгэхэ юм гэжэ Хатем үгснгөө түгэхсэлдэ мэдүүлээ.

Венгридэхэ байдал

БУДАПЕШТ, ноябрин 9. (ТАСС). Будапештын үйлсэнүүд болон талмайнуудта хүлгөө шууяагүй болонхой.

Конпрреволюционно бандинуудай хорото аашанууднаа уламжалан Будапештдэ ехэ найрал хохилот долоодоһон байна. Бандануд гүрэнэй нилээд ехэ үнэтэ зүйлжүүдые тоноһон, дээрмэдхэн ба усалхан байха юм. Тухайлбал, городтохи «Диватчарнак» гэжэ томо магазин тоноод галданан, мүн «Корвин» гэжэ центральна универмаг халта хандаргадан байна. Эд бараанай ба эдээ хоолой зүйлнүүдэй хэдэн олон магазинуд хандаргада. Городой олон районуд электричество, газ ба уйагүй болонхой.

Венгерскэ худлэмэршэний социалистическэ партиин центральна орган «Сабад неп» газетэ хаһа сар соогоо гардаг болоо гэжэ мэдээсэгдээ һэн. Гадна, Венгерскэ худлэмэршэний социалистическэ партиин «Непсабашаг» («Народная свобода») гэжэ городскэй газетэ Будапештдэ гаража эхлээ.

Түмэр замай ба нитнын транспортые хэрэгтэйгээр яаралтай зорилго болгон худлэмэршэн-тарашанай революционно правительство табиган байна. Түмэр замай транспортын талаар правительствын тухай түлөөлгшэ Дьордь Чанади худлэмэршэдөө гарахыен урьалжа, түмэр замай бүхы худлэмэршэдтэ мүнөөдэр хандна.

Провинцинуудта байдал түргэнөор гуримшуулагдаха байна. Зала областдохы нефтяной олобо-рилгонуудай бүхы худлэмэршэдэй дала шахуу процентни ажалдаа гараа. Зарим шахтануудын үнүрһэ үгэжэ эхилээ. Жэшээхлээ, Матравидекскэ горингууд үсгэлдэр 120 вагон нүүрһэ малтаа. Үйлдбэрин хүснэй талаар Венгри дотороо хөбрдохы нуури эзлэдгэ Боршод областдоо ёһоо гурим хэрэгтэйгээр байна.

Урда Венгрин томо городуудай нэгэн бологшо Сегеда городоо ингэжэ мэдээсэгэ. Городой фабриканууд болон заводуудта ажал хүдлэмэршэ хэрэгтэйгээр. Промышленна бүхы предпрятинуудта худлэмэршэний советууд байгуулагдаа. Сегеда городой ажаллад Венгерскэ худлэмэршэн-тарашанай революционно правительствын ажал-ябуулгын хойноһоо этигэл найдабаритайгаар ажаглан хаража байдаг. Тэдэнэр правительствын худлэмэршэ ябуулгалан тунална.

Зохёон байгуулхы амгалан ажалтаа түргэнөөр хэрэгтэйхы тулада Венгридэ Советскэ Союзай үзүүлэн экономика тулаламжые городой ажаллад эхэ баяртайгаар угтаа.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн онсо сессийн үйлсэнүүд

«Венгридэхэ байдалы» зүбшэн хэлсхын тулада ООН-эй Генеральна Ассамблейн онсо сессийн заседани ноябрин 8-да зарлагдаа. Энэ асуудал зүбшэн хэлсхые түрүүн Аюулгүйн Советтэ, хожомны Генеральна Ассамблейд Хоолоото Штадууд, Англи ба Франци баадхан байгаа гэжэ урда тэнь мэдээсэгдээ һэн. Энэнь Египедтэ эсэргүүтээр империалистическэ довтолгын хэргэдэ байһаннаа дэлхэйн олонитнын ханамжые хамааруулан зайсуулха, уласхоорондын оршон байдалые шангагдаха, мүн арадай-демократическэ правительствуудта эсэргүү хархис хүснүүдэй ябуулгануудые эдэбхитэй болгохо зорилгоор, ООН-эй Уставые эдэн хэлдэйж үйлэ хэрэг мүн болно.

Сессийн үглөөнэй заседани дээрэ Венгрин түлөөлгшэ Сабо үгэ хэлээ. «Венгерскэ асуудалы» сессийн дээрэ зүбшэн хэлсхые тэрэ буруушаагаа. Юуб гэхэдэ, энэ ушар Венгерскэ Арадай Республикын дотоодын хэрэгүүдтэ будүүлгээр хамааралсага болохо байна.

ООН-эй генеральна секретариин нэрэ дээрэ Венгерскэ Арадай Республикын худлэмэршэн-тарашанай революционно правительствын эльгээйн телеграммые Сабо уншаа. Дурсагдаһан асуудалые Аюулгүйн Советтэ, мүн Генеральна Ассамблейд зүбшэн хэлсхые эрид шууд буруушааха тус телеграмма сооны мэдүүлгэдхэн байна. Ушарын хадаа дурсагдаһан асуудал гансахан лэ Венгерскэ правительствын эрхэ мэдэлдэ хамаадана.

Венгрин правительство үргэн олон арад зоһоор дэмжэгдэдэг, тиигээд орон дотороо мүнөө үедэ ёһотой гурим дахад тогтоожо байна гэжэ Сабо хэлээ.

Венгрин түлөөлгшын мэдүүлгы анхаралаа абанаб, зүгөөр энэ асуудалтай зүбшэхэ зүйлд оруулагдаһан туладан, ноябрин 4-дэ Ассамблейн баталан абаһан американска резолюци тушаа толосовани тухай үгэ хэлсхыен делегатуудта зүбшөөнбэ гэжэ Ассамблейн түрүүлгшэ мэдүүлэ.

Чанкайишкет, кубинет, Португалин, Голландин, Уругвайн болон бусад түлөөлгшэд Венгерскэ Арадай Республикы болон Советскэ Союзые хардаһан гүрэдхэн үгснүүдые хэлээ.

«Венгерскэ асуудал» зүбшэн хэлсхые эрид буруушаһан үгснүүдые Болгарин, Албанин, Румынин болон Польшын делегатууд хэлээ.

Генеральна Ассамблейн ноябрин 4-дэ баталан абаһан американска резолюци хадаа Венгерскэ Арадай Республикын хуулиа правительстводо эсэргүү фашистска этгээдүүдэй һүйлхэлгын ябуулгануудые дэмжэн тухирха зорилготой гэжэ Румынин делегат Жожо мэдүүлээ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн үдэрэй заседани дээрэ Чехословакиин түлөөлгшэ Ульрих, Украинска ССР-эй түлөөлгшэ В. Саложников, Индонезийн түлөөлгшэ Суджарво, Италийн түлөөлгшэ Витетти, Испанийн делегат Лекерика болон бусад үгэ хэлээ.

Заседаниин түгэхсэлдэ Индинн түлөөлгшэ Кришна Минон үгэ хэлээдэ, Венгрин дотоодын хэрэгүүдтэ ямарааршые хамааралсалгы Индинн правительство буруушаана гэжэ онсолон тэмдгэлээ.

Ноябрин 9-нэй үглөөнэй заседани дээрэ венгерскэ асуудал гэдгые зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжүүлэгдээ. США-гэй түлөөлгшэ Лодж түрүүлжэ үгэ хэлээ. Өөһэдхын дэмжэжэ байдаг үймөөшдые үмөөрхэ зуураа, тэдэниие даралгые США «зүбшөөжэ шадхагүй» гэжэ тэрэ сэхэ мэдүүлээ. «Венгридэ ООХ-эй зүбшөө тулаламжа үзүүлдэ» тухай резолюциин шэнэ проектые тэрэ дуралдаа. Зүүлдхэлээ Пакистанай делегат үгэ хэлээдэ, тус проектын дэмжээ.

Удаань СССР-эй түлөөлгшэ В. В. Кузнецов үгэ хэлээ. Венгридэхэ байдал гэдэг тухай асуудал ООН-эй Уставые эдэн Генеральна

Ассамблейн сессийн зүбшэхэ зүйлдэ оруулагдаа гэжэ Генеральна Ассамблейн энэ сессий дээрэ урда тэнь үгснүүдые хэлсхэдэ СССР-эй делегаци онсолон тэмдгэлэһэн байгаа гэжэ В. В. Кузнецов хэлээ. Венгерскэ асуудал гэдгые ООХ-до хаража хэлсхые Венгерскэ правительстводо буруушаана. Ушарын хадаа тус асуудалы зүбшэн хэлсэлгэ оронойн дотоодын хэрэгтэ хамааралсалга болоно гэжэ тэрэ тоолоно. Энэниие ООХ харадаа абангүй байжа шадхагүй болоно.

Венгерскэ асуудал гэдгые зүбшэн хэлсэлгэ венгер арадай интересүүдтэ, ООН-эй Уставай гол ёһонуудта оройдошые тааралдангүй гэжэ мүнөө тон элээр харагдажа байна. США-гэй, Англин, Франци болон бусад зарим оронуудай делегацинууд фашистска хархис бүлгүүдые Венгрин арадай-демократическа байгуулалтад эсэргүүсхыен тухирха зорилгоор ООН-эй трибуные хэрэглээ. Гадна, тэдэнэр венгерскэ асуудал гэдгые зүбшэхэ зүйлдэ оруулхада, Египедтэ эсэргүүтээр өөһэдхын хэбэн довтолгооно олонитнын ханамжые хамааруула оронтой табиган байна. Тэдэнэр энэ зорилгоо бөлүүлдэ хуушанай ёһоо гурим хэрэгтэйгээр уласхоорондын оршон байдалые хурсадуулхые, арадуудай хоорондо хөморгоо гаргахые хүсэгшэдтэй хэрэгтэй байна бишуу гэжэ В. В. Кузнецов заагаа.

Венгридэ хархис хүснүүдэй эдэбхитэй боллоо гансахан Венгрин патриодуудай бэшэ, харин бүхы түрүү хун гүрэтэнэй ханна эдэхэ хэбэн зоһоон байна. Надин кабинедтэ гаран демократическа ажал-ябуулагшад удирдалгаар венгер арадай демократическа байгуулалтаа хамгаалжа шадлаа. Тиигэжэ, Венгридэ болоһон арада харша ябуулганууд хүсөөр буруу хүрөө. Венгридэхэ событиин хүгжэлтын шуна адхаралтаа хүргэны Советскэ правительстводо, мүн бүхы советскэ арад гүнзэгы ехээр шанална гэжэ В. В. Кузнецов саашан хэлээ.

Венгридэхэ революцида харша үймөөнэй буруушалаа США-гэй, Англин болон Францин тухай этгээдүүдые соһордуулаа. Юуб гэхэдэ, Зүүн Европын оронуудай нэгэндэ капиталистическэ засаг түрөе хэрэгтэйгээр хэдэлгэнүүдныи буруу хүрэнэ байна бишуу.

Мүнөө эдэ этгээдүүд венгерскэ арадые хардаха гүрэхын тулада ООН-ийн эрхэлгэжэ гэжэ оролдожо байна. Венгерскэ асуудал гэдгые ООН-эй зүбшэн хэлсэлгэдэ табига, тэрэнэй Уставые баруун оронуудай түлөөлгшэдэй эблэн тухай, хархис этгээдүүдтэ эсэргүү ябуулгануудые хэбэнэй түлөө венгерскэ арадые ООХ-до түлөөлгдэхэ эрхэһэн хайхага гэжэ тэдэнэй оролдодог тухай, мүн Англин, Францин болон Израилин Египедтэ эсэргүү довтолгые США-гэй дэмжэлгэтэйгээр хэжэ байһан ябдаллаа дэлхэйн олонитнын ханамжые хамааруула гэнэн оролдодог гаргажа байһан тухай В. В. Кузнецов дэлгэрэнгээр хэлээ.

Социализм байгуулгын талаар Венгрин болон арадай демократийн бусад оронуудай туйлаһан амжалтанууд хархис этгээдүүдтэ үзэн ядалгые түрүүлэгэ байна. Тиимээжэ арадай демократийн оронуудые доторшоонь һуларуулхын тулада элдэб арганууды тэдэнэр хэрэгтэйгээр байха юм.

Ассамблейн мүнөөнэй сессий дээрэ США-гэй, Англин, Франци болон тэдэниие дэмжэдэг бусад оронуудай түлөөлгшэд үгэ хэлсхэдэ, Венгридэхэ событинууды, тэршэлэн СССР-тэхи ба арадай демократийн оронуудтай байдалые шал худаллаар харуулжа, ООН-эй гэшүүдые намарган эндүүрүүлхые оролдоно.

Венгрин ажалшадый засагаа гартаа абаһан сагһаа хойшо оронойгоо экономика, социальна, культа турна хүгжэлтэдэ туйлаһан ехэ амжалта тухай В. В. Кузнецов саашан хэлээ.

Венгридэ хаяхан болоһон событинууд юу харуулааб гэхэдэ, арадай-демократическа байгуулалтада үндэһэлэн ехэ дэмжэлтэ туйлаһан Венгрин ажалшад саашадаа дэмжэлтэ туйлаха—экономика байгуулалтадахи дутуунуудые зайсуулха, хүн зоний материална байдал саашалдан хайжаруулаха, гүрэнэй аппараттахи хойрог хазгайралганууды зайсуулха шуухала байһан тухай тон зүбөөр асуудал табиган байгаа. Гэбшье, ажалшадый энэ зүб ба прогрессивнэ хүдэлөөндэ хархис ба революцида харша хүснүүд нилэжэ, Венгридэхэ арадай-демократическа байгуулалтые һуларуулан, орон дотор помещигүүд-капиталистнуудай засаг түрэ дахад байгуулхын тулада ажалшадый дураа гүтэлгы хэрэгтэй гэжэ оролдоһон байгаа.

Арада харша этгээдүүд демократическа лозунгуудые табига, эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлэд гэжэ эхэлдгэ өөһэдхын нэрлээд Венгрин ажалшадые мэхэлжэ,

өөһэдхын хойноһоо тэдэниие дахуулан ябахые оролдоһон байна. Надин правительство фашистска этгээдүүдэй шуһата терророй үедэ өөрингөө составһаа оройной демократическа хүснүүдэй бүхы түлөөлгшэдые гаргажа, орондонь хархис хүснүүдэй түлөөлгшэдые оруулан дээрээ демократическа правительстводо байхаяа болһон байна. Тийн хархис этгээдүүд революцида харша фашистска урбалта хэжэ Венгрин ажалшадый социалистическэ туйлалтануудые усалдаха, орон дотороо капитализмые хэрэгтэй оролдодог гаргаһан байгаа гэжэ В. В. Кузнецов хэлээ.

Тиигээд, уласхоорондын хархис хүснүүд Венгридэхэ ханинартаа тулалхын тулада буу эбсэг, хортистууд болон ниласиштнуудай отрядууды, мүн венгерскэ арадай үнэн зүб сүлдтэ зугадажа хилийн саана гаранан хорото дайсадынь яаралтайгаар эльгээдгэ болоһон байна.

Революцида харша урбалта бөлүүлдэгдэ байгаа гэшье наа, венгерскэ бүхы наадаа захирагшгүй хохилот үзүүлхэгэ гадна, Европын арадуудай аюулгүй байдалда гай түбэг тохөөлдуулха байгаа. Венгридэ хуушанай ёһоо гурим хэрэгтэйгээр уласхоорондын оршон байдалы хурсадуулхые, арадуудай хоорондо хөморгоо гаргахые хүсэгшэдтэй хэрэгтэй байна бишуу гэжэ В. В. Кузнецов заагаа.

Венгридэ хархис хүснүүдэй эдэбхитэй боллоо гансахан Венгрин патриодуудай бэшэ, харин бүхы түрүү хун гүрэтэнэй ханна эдэхэ хэбэн зоһоон байна. Надин кабинедтэ гаран демократическа ажал-ябуулагшад удирдалгаар венгер арадай демократическа байгуулалтаа хамгаалжа шадлаа. Тиигэжэ, Венгридэ болоһон арада харша ябуулганууд хүсөөр буруу хүрөө. Венгридэхэ событиин хүгжэлтын шуна адхаралтаа хүргэны Советскэ правительстводо, мүн бүхы советскэ арад гүнзэгы ехээр шанална гэжэ В. В. Кузнецов саашан хэлээ.

Венгридэхэ революцида харша үймөөнэй буруушалаа США-гэй, Англин болон Францин тухай этгээдүүдые соһордуулаа. Юуб гэхэдэ, Зүүн Европын оронуудай нэгэндэ капиталистическэ засаг түрөе хэрэгтэйгээр хэдэлгэнүүдныи буруу хүрэнэ байна бишуу.

Мүнөө эдэ этгээдүүд венгерскэ арадые хардаха гүрэхын тулада ООН-ийн эрхэлгэжэ гэжэ оролдожо байна. Венгерскэ асуудал гэдгые ООН-эй зүбшэн хэлсэлгэдэ табига, тэрэнэй Уставые баруун оронуудай түлөөлгшэдэй эблэн тухай, хархис этгээдүүдтэ эсэргүү ябуулгануудые хэбэнэй түлөө венгерскэ арадые ООХ-до түлөөлгдэхэ эрхэһэн хайхага гэжэ тэдэнэй оролдодог тухай, мүн Англин, Францин болон Израилин Египедтэ эсэргүү довтолгые США-гэй дэмжэлгэтэйгээр хэжэ байһан ябдаллаа дэлхэйн олонитнын ханамжые хамааруула гэнэн оролдодог гаргажа байһан тухай В. В. Кузнецов дэлгэрэнгээр хэлээ.

Социализм байгуулгын талаар Венгрин болон арадай демократийн бусад оронуудай туйлаһан амжалтанууд хархис этгээдүүдтэ үзэн ядалгые түрүүлэгэ байна. Тиимээжэ арадай демократийн оронууды доторшоонь һуларуулхын тулада элдэб арганууды тэдэнэр хэрэгтэйгээр байха юм.

Ассамблейн мүнөөнэй сессий дээрэ США-гэй, Англин, Франци болон тэдэниие дэмжэдэг бусад оронуудай түлөөлгшэд үгэ хэлсхэдэ, Венгридэхэ событинууды, тэршэлэн СССР-тэхи ба арадай демократийн оронуудтай байдалые шал худаллаар харуулжа, ООН-эй гэшүүдые намарган эндүүрүүлхые оролдоно.

Венгрин ажалшадый засагаа гартаа абаһан сагһаа хойшо оронойгоо экономика, социальна, культа турна хүгжэлтэдэ туйлаһан ехэ амжалта тухай В. В. Кузнецов саашан хэлээ.

Венгридэ харша этгээдүүд демократическа лозунгуудые табига, эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлэд гэжэ эхэлдгэ өөһэдхын нэрлээд Венгрин ажалшадые мэхэлжэ,

листическэ байгуулалтые һэрхэ ба амгалан байдал тогтоожо харахые хара хүснүүдэй шадхата хэрэгтэ венгер арадай ханамжа үзүүлхыен Венгрин правительстводо советскэ эсэргүүдэ һан байгаа гэжэ В. В. Кузнецов дүүлээ.

Орон дотор ёһотой гурим тодожо байһан тухай Венгрин түлөөлгшын ООХ-до мэдээсьные хаха зуураа, Венгрин арад түлөөлгшүүдые дабажа, орон амгалан тайбан байдалы тэршэлгэжэ шадхага гэжэ найдаһанаа В. В. Кузнецов влишад дүүлээ.

ООН-эй зүбшөө юун хэрэгтэй хэдэ, нмагтал зоһгон байгуулгалан ажалаа эрхилхэдэнь арадаа наад ушаруулха һэдэлгэнүүдые зайсуулха, худлэмэршэний социалистическэ ёһоо гурим хэр зорилгоор Венгрин дотоодын эльгээдгэ США-гэй, Англин, Франци болон бусад зарим оройной зүбшөө хамааралсаха гэнэн хүснүүды буруушааха шуухала гэжэ советскэ түлөөлгшэ хэлээ.

Куба, Перу болон бусад оройной түлөөлгшэдэй дуралдаһан золюци тухай хэлсхэдэ, В. В. Кузнецов ингэжэ тэмдгэлээ. Энэ золюци хадаа Венгрин дотоодын эльгээдгэ хамааралсалгы саян хэрэгтэйгээр мүн Советскэ Союздон социалистическэ бүхы оронууд эсэргүү хардалга гүрэлдэн галдаха гэнэн зорилготой. Тус советскэ делегаци тус резидентууд буруушаажа голоовалха бишүүрхэ.

Удаань, США-гэй делегацин резюлюци тухай хэдэ тулаламжа болгон ехэ хэмжээдэ хоолой зүйл болон бусад нуудые Венгридэ эльгээжэ гэжэ советскэ правительствын шийдэлтэ байгаа хэлээ.

Венгерскэ Арадай Республикы КНР-эй, Чехословакиин, Румыни болон арадай-демократийн оронуудай зүбшөө тулаламжыг тэдгээжэ байһан тухай мэдээсэгдэ байна. Венгридэ тулаламжа үрхэсхэн бусад правительстводо болон организацинууд энэ талаар Венгрин правительстводо эхэ холбоо байгуулжа шадхана.

США-гэй түлөөлгшын дуралдаһан резюлюциин проект Совет Союз тушаа хардалга гүрэлдэнэ. Тиимээжэ Венгрин арадаһан дэлхэйн олонитны мэхэлгэн зорилготой. Ушар иимээжэ золюци энэ проектые советскэ гаци буруушаажа голоовалха В. В. Кузнецов мэдүүлээ.

Венгридэ болоһон событиин зүбөөр сэгнээд байхада, венгерскэ асуудал гэдгые Генеральна Ассамблейн энэ сессийн зүбшэхэ гэрэ гаргажа шуухала байһаниинь харагдана. Юуб гэхэдэ, тус хэбэн зүбшэн хэлсэлгэ ООХ-эй таараалдахагүйгөө гадна, эдэн заседани нэрэ хүндые ушаагаа хэбэн зүбшэн хэлсэлгэ ООХ-до элдэн зүбшэн хэлсэлгэ гэнэн Венгридэхэ хархис хүснүүдэй хэжэ, шэнэ правительствын бэрээр дотоодынгоо ажабала түрлөнөөр гуримшуулагдаһан шэгл ушаруулха гэнэн эрмээ гэжэл сэгнэгдэхэ болоно.

Венгерскэ асуудалы ООХ зүбшэхэ зүйлһөө гаргалтаа арадай интересүүдтэ тааралдан байна. Энэ хадаа эб найрамдхан хамгаалжа ба бэхжүүдэтэ тааралдаха байна гэжэ гөө түгэхсэлдэ В. В. Кузнецов В. В. Кузнецовой мэдүүлээ. Франциин, Австралийн эльгээдгэ мүн чанкайишкет үгэ американска делегатай хэлэ далаа гүрэлдэнүүдые дахалтаа.

Удаань, Нью-Йоркын ноябрин 9-нэй 15 час (Москвагай 23 час) хүрэтэр заагаа соносхогдоо.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XI сессидэ хабаадхын тулада Нью-Йорк оробо

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XI сессидэ хабаадхын тулада советскэ делегаци СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Д. Т. Шепилов

Манай газетын ноябрин 11-нэй номерто энэ мэдээсэлэй алдуутайгаар толилогдоһон дээрһэнэнь, захираа хоёрдохөө толилобди.

РЕДАКЦИ.

Д. Т. Шепилов Нью-Йоркдо эрэбэ

НЬЮ-ИОРК, ноябрин 11. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн 11-дхи сессийн хүдэлмэршэдэ хабаадхын тулада советскэ делегацие толгойлогшо СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Т. Шепилов ноябрин 10-нэй күдшэ Нью-Йоркдо эрээ.

Генеральна Ассамблейн 11-дхи

XI сессидэ хабаадхын тулада Нью-Йорк оробо